

SKRÁR

Heimildaskrá

Atriðisorðaskrá

Ensk-íslenskur orðalisti

Orðskýringar

Heimildaskrá

- Achelis, Steven B. 2001. *Technical Analysis from A to Z*. McGraw-Hill. New York.
- Ackerman, Alan R. 2003. *Investing Under Fire*. Bloomberg Press. USA.
- Bachelier, Louis. 1900. *The Theory of Speculation*. Doktorsritgerð: Sorbonne.
- Baer, Gregory, og Gary Gensler 2002. *The Great Mutual Fund Trap: An Investment Recovery Plan*. Broadway Books. New York.
- Benz, Christine, Peter Di Teresa, og Russel Kinnel. 2003. *Morningstar Guide To Mutual Funds: 5-Star Strategies For Success*. John Wiley & Sons Inc. New Jersey.
- Bernstein, Peter L. 1996. *Against The Gods: The Remarkable Story of Risk*. John Wiley & Sons, Inc. Toronto.
- Bernstein, Peter L. 2001. *The Power of Gold: The History of an Obsession*. John Wiley & Sons Inc. New York.
- Black, Fischer og Myron Scholes. 1973, maí. The Pricing of Options & Corporate Liabilities. *The Journal of Political Economy*, bls. 637-659.
- Bogle, John C. 1999. *Common Sense on Mutual Funds: New Imperatives for the Intelligent Investor*. John Wiley & Sons Inc. New York.
- Bogle, John C. 1951. *The Economic Role of the Investment Company*. Ritgerð: Princeton.
- Bogle, John C. 2001. *John Bogle on Investing: The First 50 Years*. McGraw-Hill. USA.
- Brealey, Richard A. og Stewart C. Myers. 2003. *Principles of Corporate Finance*. McGraw-Hill/Irwin. USA. (Upphaflega gefin út 1981).
- Brennan, Jack. 2002. *Straight talk on Investing*. John Wiley & Sons. New Jersey.
- Brouwer, Kurt og Stephen Janachowski. 1997. *Mutual Fund Mastery*. Times Business. USA.
- Buffet, Mary og David Clark. 2002. *The New Buffettology*. Rawson Associates. New York.
- Cassidy, Donald. 2002. *Trading on Volume*. McGraw-Hill. New York.
- Copeland, Tim, Tim Collier og Jack Murrin. 1994. *Valuation* (2. útg.). John Wiley & Sons Inc. New York.
- Damodaran, Aswath. 2002. *Investment Valuation: Tools and Techniques for Determining the Value of Any Asset*. John Wiley & Sons. New York.
- Darst, David M. 2003. *The Art of Asset Allocation: Asset Allocation Principles and Investment Strategies for Any Market*. McGraw-Hill. New York.
- DiLiddo, Bart, Mike Bundlie og Kevin O'Donnel. 2002. *Make More Than Your Parents*. VectorVest. Florida.
- DiLiddo, Bart. 2003. *Stocks, Strategies & Common Sense*. VectorVest. New York.
- Dreman, David N. 1997. *Contrarian Investment Strategies, the Next Generation*. Simon & Schuster Adult Publishing Group. New York.
- Dreman, David N. 1982. *The New Contrarian Investment Strategy*. Dreman Contrarian Group. USA.
- Dreman, David N. 1977. *Psychology and the Stock Market*. AMACOM. New York.
- Dunbar, Nicholas. 1999. *Inventing Money: The Story of Long-Term Capital Management and the Legends behind It*. John Wiley & Sons Inc. New York.
- Eyjólfur Konráð Jónsson 1968. *Alþýða og athafnalíf*. Helgafell. Reykjavík.
- Fabozzi, Frank J. 2001. *The Handbook of Fixed Income Securities* (6. útg.). McGraw-Hill. (Upphaflega gefin út 1983). New York.
- Fisher, Philip A. 1958. *Common Stocks and Uncommon Profits*. John Wiley & Sons Inc. New York.
- Florek, Erich. 2000. *Neue Trading-Dimensionen: Nutzen Sie das Erfolgspotenzial modernster Börsentechniken*. FinanzBuch Verlag. München.
- Fraily, Fred W. 1997. *How to pick Stocks*. The Kiplinger Washington Editors Inc. Washington.

- Frumvarp til laga um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði nr. 30/2003.
- Gallea, Anthony M. og William Patalon III. 1998. *Contrarian Investing*. New York Institute of Finance. New York.
- Graham, Benjamin og David Dodd. 1940. *Security Analysis*. McGraw-Hill. New York. (Upphaflega gefin út 1934).
- Greenwald, Bruce, Michael Van Biema, Judd Khan og Paul D. Sonkin. 2001. *Value Investing: From Graham to Buffet and Beyond*. John Wiley & Sons. New York.
- Gylfi Magnússon. 2002. *Eignastýring*. Viðskipta- og Hagfræðideild Háskóla Íslands. Reykjavík.
- Hagstrom, Robert G. 1999. *The Warren Buffet Portfolio*. John Wiley & Sons Inc. New York.
- Hagstrom, Robert G. 2002. *Investing: The Last Liberal Art*. Texere. New York.
- Halldór Sveinn Kristinsson. 2002, ágúst. Milli-bankamarkaður með krónur. *Peningamál*, bls. 27-31.
- Halldór Sveinn Kristinsson. 2002, febrúar. Skulda-bréfamarkaður á Íslandi. *Peningamál*, bls. 33-42.
- Hull, John C. 2003. *Options, Futures, and Other Derivatives* (5. útg.) Prentice Hall. New Jersey
- Investment Company Institute. 2003. *Mutual Fund Factbook*. Washington.
- Is There Still Value in Value Funds? (7. apríl 1999). MoneyCentral Investor. Skoðað í júní 2003 á veraldarvefnum: <http://moneycentral.msn.com/articles/invest/careful/3119.asp>
- Jóhann Pétur Harðarson. 2002. *Lögbundin stjórnýsla íslenskra fjárfestingarsjóða, – tillögur til úrbóta*. Kandidatsritgerð í lögfræði: Háskóli Íslands, Lagadeild. Reykjavík.
- Kendall, Maurice og George Udny Yule. 1950. *An Introduction to the Theory of Statistics*. Hafner. (Upphaflega gefin út 1911). New York.
- Leckey, Andrew. 1997. *The Morningstar Approach To Investing: Wiring Into The Mutual Fund Revolution*. Warner Books. New York.
- Leibowitz, Martin L. og Frank J. Fabozzi (Ritstj.). 1992. *Investing: Leibowitz*. Probus Publishing Company. Chicago.
- Levy, Leon og Eugene Linden 2002. *The Mind of Wall Street*. Perseus Publishing. New York.
- Lowe, Janet. 2002. *The Man Who Beats the S&P: Investing with Bill Miller*. John Wiley & Sons, Inc. New York.
- Lynch, Peter og John Rothchild. 1994. *Beating the Street*. Simon & Schuster Adult Publishing Group. New York.
- Lynch, Peter og John Rothchild. 1989. *One Up On Wall Street*. Simon & Schuster Adult Publishing Group. New York.
- Malkiel, Burton G. 2003. *A Random Walk Down Wall Street*. W. W. Norton & Company. New York (Upphaflega gefin út 1973).
- Malkiel, Burton G. 2003. *The Random Walk Guide to Investing*. W.W. Norton & Company. New York.
- Markowitz, Harry M. 1999, júlí. The Early History of Portfolio Theory: 1600-1960. *Association for Investment Management and Research*, 5-15.
- Markowitz, Harry M. 1959. *Portfolio Selection*. Blackwell. Oxford.
- Markowitz, Harry M. 1952, mars. Portfolio Selection. *Journal of Finance*, 77-91.
- McDonald, Robert L. 2003. *Derivatives Market*. Addison-Wesley. USA.
- O'Neil, William J. 2002. *How to Make Money in Stocks*. McGraw-Hill. New York.
- O'Neil, William J. og Fred Plemenos. 2000. *24 Essential Lessons for Investment Success*. McGraw-Hill. New York.
- O'Neil, William J. 2003. *The Successful Investor*. McGraw-Hill. New York
- Pozen, Robert C. 1998. *The Mutual Fund Business*. MIT Press. London.
- Rogers, Jim. 2003. *Adventure Capitalist*. Random House. USA.
- Rogers, Jim. 1995. *Investment Biker*. John Wiley & Sons. Chichester.
- Siegel, Jeremy J. 2002. *Stocks for the Long Run: The definitive Guide to Financial Market Returns and Long-Term Investment Strategies*. McGraw-Hill. USA. (Upphaflega gefin út 1994).
- Sigurður B. Stefánsson, Vilborg Loft, Margrét Sveinsdóttir, Ásgeir Þórðarson, Jóhanna Ágústa Sigurðardóttir og Hulda Dóra Styrmisdóttir. 1994. *Verðbréf og Áhætta*. Verðbréfamarkaður Íslandsbanka hf. Reykjavík.
- Slater, Jim. 1998. *Beyond the Zulu Principle*. Orion. London.
- Slater, Jim. 2002. *How to Become a Millionaire*. Texere. London.
- Slater, Jim. 1995. *Investment Made Easy*. Orion. London.
- Slater, Jim. 1997. *The Zulu Principle*. Orion. London.
- Smith, Adam. 1976. *The Money Game*. Random House. New York.

- Smith, B. Mark. 2003. *The Equity Culture*. Farrar, Straus and Gioux. New York.
- Smith, Edgar Lawrence. 1928. *Common Stocks as Long Term Investments*. Kessinger Publishing Company. Montana.
- Soros, George. 1995. *Soros on Soros: Staying Ahead of the Curve*. John Wiley & Sons, Inc. USA.
- Velez, Oliver og Greg Capra. 2001. *Tools and Tactics for the Master Day Trader*. McGraw-Hill. New York.
- What Can Active Managers Learn from Index Funds? (4. desember 2000). Bogle Financial Markets Research Center. Skoðað í júní 2003 á vefnum: http://www.vanguard.com/bogle_site/december042000.html
- Wilder Jr. og J. Welles 1978. *New Concepts in Technical Trading Systems*. McLeansville. New York
- Williams, John Burr. 1938. *The Theory of Investment Value*. Fraser Publishing Company. USA.
- Woods, Steve. 2002. *Float Analysis: Powerful Technical Indicators Using Price and Volume*. John Wiley & Sons Inc. New York.

Atriðisorðaskrá

A,Á

- 1–2–3–4 sveiflan 176–182, 226, 238, 268
- bjöllulaga sporbaugurinn 262
- CAN SLIM 259
- 401K reikningur 24
- AAA lánshæfismat 72
- Advanced Securities Analysis 73–74
- Aðallistasjóðurinn, sjá Sjóður 6
- aðallisti Kauphallar Íslands 329
- aðdráttarafl jarðar 44, 181
- aðferð fastrar fjárhæðar 323
- afföll 55
- afleiður 132–153, 297
- afleiðumarkaður 134
- afleiðusamningar 134
- framvirkir samningar 134
- valréttarsamningar 134
- afturhvarf til meðaltalsins 44, 46, 77, 91, 158, 214, 330, 336–337
- ávöxtun, núvirði tekjustraums 231
- Almenni lífeyrissjóðurinn 331
- almenningshlutafélag 19
- alþjóðleg fjárfesting 28
- Amazon 119, 201
- American Express 75
- American Stock Exchange (AMEX) 198
- AmericaOnline 237, 264
- AOL Time Warner 238, 263
- arabíska talnakerfið 53
- arðgreiðsluhlutfall, núvirði tekjustraums 231
- arðsemi eigin fjár 80, 225–228, 241
- CAN SLIM 258
- arðsemi fyrirtækis 235
- Ariba 202
- Aristóteles 139
- Arnljótur Ólafsson 314
- Arrow, K. 106
- atvinnugreinasjóðir Íslandsbanka 254, 255
- atvinnugreinasjóðir Íslandsbanka, 255
- ÍSB-Fjármál 255
- ÍSB-Heilsa 255
- ÍSB-Lífstill 255
- ÍSB-Tækni 255
- Atvinnugreinasjóðir ÍSB 242
- Avon Products 115
- áhætta,
- á tímum Grahams 101
- áhættumat 326
- fyrirtækjaáhætta 112
- gengisáhætta 325
- gjaldmiðlaáhætta 325
- hlutabréfa í safni 112
- í verðbréfasöfnum 104
- markaðsáhætta 112
- ogávöxtun 118–119
- ogávöxtun, áhrif neikvæðrar fylgni 126
- seljanleikaáhætta 325
- sérstök 112
- sveiflur íávöxtun 103
- vaxtaáhætta 325
- verðbólguáhætta 325
- við endurfjárfestingu 55
- vænt, ogávöxtun 119
- áhættuálag,
- hlutabréfa 107
- innlendra verðbréfaflokka 108
- verðbréfaflokka í Bandaríkjunum 108
- áhættudreifing 220, 274, 276, 297
- áhættufælinn fjárfestir 121, 274, 276
- áhættupíramíðinn, sjá hluta-brefapíramíðinn 324
- áhættustýring 134
- áhættusækinn fjárfestir 121
- áhættuþol 217
- árangur, momentumfjárfesta 95
- árleg auking hagnaðar, núvirði tekjustraums 231
- árlegur hagnaður, CAN SLIM, 258
- Árni Vilhjálmsson prófessor 19
- ársfjórðungslegur hagnaður, CAN SLIM 258
- ársreikningar, grunnrannsóknir, IBD 265
- ávöxtun,
- árleg, íslenskra hlutabréfa 109
- eignaskipting 340
- innlendra verðbréfaflokka 110
- lífeyrissparnaður 25
- markaðsviðmiðun 339
- og áhætta 101, 118–119
- og áhætta, áhrif neikvæðrar fylgni 126
- og staðalfrávik 110
- sveiflur 103
- verðbréfaflokka í Bandaríkjunum 110
- vænt 113, 239, 334–335
- vænt, og áhætta 119
- ávöxtunarkrafa 53

- áhrif á skuldabréfaverð 55
- ávöxtunarkrafa verðtryggðra skuldabréfa 330

B

- Bachelier, Louis 294
- Baldur Guðlaugsson 19
- bandarísk hlutabréf, raunávöxtun 48
- Barbican Capital Management 303
- Barings bankinn 150
- Beehower, gil 340
- Baxter, Harold 96, 97
- Berkshire Hathaway 45, 75, 77–78, 220, 228
- Bernstein, Jake 180–181
- Bernstein, Peter L. 52, 100, 145
- betagildi, β 114, 117, 137
- bandarísk hlutabréf 115
- íslensk hlutabréf 114
- Beverly Hills 74
- bjarnarmarkaður, birnir 84, 92, 173, 199
- Bjarni Benediktsson 20
- bjöllulaga sporbaugurinn 268, 341
- 1–2–3–4- sveiflan 262
- Black, Fischer 144–146
- Bloomberg, Lawrence N. 76
- Bogle, John C. 44–50, 89, 213, 216, 272, 275, 297–302
- bolamarkaður, bolar 92, 173, 199
- bolli með haldi, tæknigreining 262–263
- Brealey, Richard A. 107–109, 114, 119, 122
- Brennan, Jack 31, 348
- brettakappaleið 250
- Briggs, Barton 242
- Brinson, Gary 340
- Bristol-Myers Squibb 115
- Brynjólfur Bjarnason 19
- Buffett Partnership 75
- Buffett, Mary 75, 77, 88
- Buffett, Susan 75
- Buffett, Warren 25, 34, 44, 74–78, 82–83, 88–89, 104, 213, 216, 218–222, 226–229, 231, 238–242, 267, 268

- sértæk mótstraumsaðferð 88
- Buffettology 75, 77
- New 88

C

- CAN SLIM 252, 255–265
- CAPM (Capital Asset Pricing Model) 117, 126
- Capra, Greg 159, 191–193, 206
- CashflowValuation.com 45
- Cervantes, Miguel de 327
- Charles Schwab & Company Inc. 21, 264
- Chicago háskóli 102, 104
- Chicago Mercantile Exchange (CME) 137
- Clark, David 76, 88
- Coca-Cola, Coke 25, 44, 75, 78, 112–113, 118–119, 228–229
- innra verðmæti 45
- Columbia háskóli 73–75
- Compustat 220
- Coventry Health Care Inc. 81, 173, 203–204
- Chrysler 249

D

- dagvíxlun 195
- Darton, David 242
- Dell Inc. 114–115, 231–233, 237
- DiLiddo, dr. Bart 68, 215, 240, 242–254, 268
- Dodd, David L. 73–76, 241
- Doji 162
- Doran, Robert W. 131
- Dow Jones 285
- Dreman Value Management L.L.C. 89
- Dreman, David 89, 91, 213

E

- eftirlaunaárin 318
- eftirlíkingaraðferð 219
- eignadreifing 274
- eignaskipting 50, 315–316, 318, 326, 328, 333

- ávöxtun vegna 340
- eignastýring 283, 315–316, 333
- með stöðutöku 336
- Eignastýring Íslandsbanka 213, 273, 302, 312, 338, 348
- eignauppbygging 318
- Eimskipafélag Íslands 18, 21
- Eiríkur Guðnason 61
- Eisenhower, Dwight D. 23
- Ellis, Charles D. 30, 34, 127, 300
- endurfjárfesting, áhætta við 55
- endurstilling hlutfalla 336
- Englandsbanki 97, 98
- Evrópuvísitala Morgan Stanley 302
- Exxon Mobil 115
- Eyjólfur Konráð Jónsson 19

F

- Fabozzi, Frank J. 54
- fagfjárfestar 127, 166, 297, 312, 343
- CAN SLIM 259
- Fannie Mae 85
- Fibonacci 53
- Fidelity Investments 82, 85
- Peter Lynch 266
- Financial Risk Management (FRM) 312
- First Quadrant UK Ltd. 303
- Fisher, Philip A. 76
- fjárfesting 30, 36
- alþjóðleg 28
- hlutlaus 121
- Fjárfestingarfélag Íslands hf. 18, 21, 59, 278
- fjárfestingarsjóðir 284
- fjárfestingarstefna 274, 284, 286
- verðbréfasafns 337, 338
- verðbréfasjóðir 291
- fjárfestingartími 318, 326
- fjárfestir 30, 156–157, 181, 264, 269, 315
- áhættufælinn 121, 274, 276
- áhættusækinn 121
- fjármagnstekjuskattur 304
- Fjármálaeftirlitið 276 287
- fjárvarsla 283

flatur grunnur, tæknigreining, 258–259

Fleming, Robert 262–263, 273

flot 166

flotgengisfyrirkomulag 63

flugdrekin, japanskir kertastjakar 164

Flugleiðir hf. 18, 114

Fontanills, George 132

Forbes, tímarit 89

Foreign and Colonial Government Trust 277, 278

fókussöfn 76, 77, 218–220, 222, 224

Frailey, Fred 96

framlínan 105, 119–120

framτίðarverðmæti 230

framvirk verð 135, 15

framvirkur samningur 133, 137–138

– gnóttstaða 135

– lokun samnings 136

– núllkostnaðarstaða 148

– samningsverð 137–138, 141–142

– skortstaða 135

– staðlaður framvirkur samningur 135, 152

– stundarverð 152

– undirliggjandi eign 135

– virði samnings 133

Franklin Templeton Investments 28, 96

Freddie Mac 85

fréttáflutningur, verðfall 87

Friedman, Milton 106–107

fyrirtæki,

– hagnaðarhlutfall 266

– lítil, millistór, stór 266

– skuldsetning 266

– stöðugleiki í söluaukningu 266

– stöðugleiki í vexti hagnaðar 266

fyrirtækjaáhætta 112, 115–116

G

Gabelli, Mario 74

Gallander, Benj 89

Gallea, Anthony M. 89

General Electric Co. 72, 115

– innra verðmæti 72

gengi gjaldmiðla 132

gengi krónunnar 64

– gagnvart nokkrum myntum 65

gengisáhætta 325

gengishagnaður, skuldabréf 307

gengismunur,

– kostnaður, stöðutaka 188

– kostnaður, verðbréfasjóðir 282

gengisvísitala 64

– vægi mynta í 64

Gillette 75, 115

gjaldeyrismarkaður 52

gjaldmiðlaáhætta 325

gnóttstaða, sjá framvirkur samningur 135–136

Graham og Doddsville 73

Graham, Benjamin 68–69, 74–78, 83, 87, 89, 91, 100–101, 186, 195, 213, 215, 219, 225–226, 234, 240, 349

Grandi hf. 114

Greenspan, Alan 30, 250

Greenwald, Bruce 74

greining verðbréfa 68

Grossbaum, Dora 69

Grossman, Sandy 215–216

grunngreining 83, 93, 156, 195, 243, 252, 268

– CAN SLIM 260

grunnrannsóknir á ársreikningum 265

Guðmundur H. Garðarsson 20

Gylfi Magnússon 114

H

H&R Block 75

haftastefna á Íslandi 59

hagkerfið, vöxtur 58

hagnaðaralag, kostnaður, stöðutaka 188

hagnaðarhlutfall fyrirtækja 266

hagnaður, stöðugleiki í vexti 266

hagnaður á hlut 227, 232

– vöxtur 241

Hagstrom, Robert G. 215, 220–222

hagsveiflan 40, 177

– og hlutabréfaverð 41, 43, 347

hagvöxtur 40, 307

Halldór Sveinn Kristinsson 64

Hampiðjan hf. 18

Harami 163

Harley-Davidson 115

Harry Markowitz Company 102

heilræði 28

heimsvísitala MSCI 302

– samanburður 90

– skipting í atvinnugreinar 131

Hið konunglega tölfraðafélag 122

Hjörtur Jónsson 20

hlaupandi meðaltal 167, 171, 202–203, 205

– 200 daga hlaupandi 264

– einfalt 168

– vegið 168

hlutabréf,

– áhættuálag 107

– ársávöxtun í Bandaríkjunum 84

– eignarhald 33

– eignarhaldstími 25

– ígildi skuldabréfs 226

– Íslandsbanki 117

– íslensk, betagildi 114

– langtímaávöxtun 48

– markaðsáhætta 114

– markaðstenging 31

– Microsoft 117

– mismunandi VH hlutfall 92

– normaldreifing 117

– raunávöxtun bandarískra 48

– skammtímaávöxtun 48

– skráð, markaðsvirði 60

– skuldabréfsígildi 226, 267

– tímasetning 84, 224, 264

– velta í Kauphöll Íslands 60

hlutabréfahringurinn 128, 129, 184, 194, 213–214, 226, 254, 267, 298, 304, 333, 348

hlutabréfakaup, aðferð fastrar fjárhæðar 323

hlutabréfamarkaður,

– blómaskeið 25

– hlutverk 20

Hlutabréfamarkaðurinn hf. 18

hlutabréfapíramíðinn 39,
216–217, 297, 310, 324, 333,
339

hlutabréfasjóðir 216, 272

– bandarískir 32

– evrópskir, samanburður,
heimsvísitala 90

– kostnaður 50

– opnir 276, 284

– sjóðstjórar hjá 342

– val á 50

Hlutabréfasjóðurinn hf. 278

hlutabréfatísla 213, 215

hlutabréfaverð,

– hækun og lækkun í Bandarík-
unum 346

– og hagsveiflan 347

hlutabréfavisitala VÍB 302

hlutdeildarskírteini 278, 284, 286,
288

hlutfallsleg staða 253

hlutfallslegt verð RS 173

hlutfallslegur styrkleiki RSI 173

hlutlaus fjárfesting, hlutlaus

leiðin 121, 124, 127, 194,
212–213, 215, 225, 267, 348

– hlutabréfahringurinn 128–129

– niðurstaða Bogles 49

– styrkur 35

hlutlaus stýring 213, 296, 302,
306, 328, 339, 343

– hlutabréfahringurinn 128–129

Hmark 19 26

Homma, Munehisa 159, 160, 165

Húsnæðisstofnun ríkisins 61

högnun 134, 152

– högnunartækifæri 134

I, Í

Ibbotson Associates 107

IBM 25, 115

Iðnaðarbankinn hf. 18

innherji 83

innlausnarvirði, sjá
verðbréfasjóðir 304

innra verðmæti 70–72, 76, 96,
214, 226, 228–229, 238, 247,
341

– á hlut 232

– Coca-Cola 45

– fyrirtækis 230

– General Electric Co., 72

– og öryggisbilið 70

internetfyrirtæki 91

Investment Company Institute
(ICI) 273

Investor's Business Daily, IBD 93,
240, 250, 252, 254–269, 349

Íbúðalánasjóður 61

ÍSB Heimssafn 312

ÍSB-Fjármál 255

ÍSB-Heilsa 255

ÍSB-Lífstill 255

ÍSB-Tækni 255

Íslandsbanki hf. 26, 114, 117–118,
134, 293

íslenska krónan 52, 65

– gengi 57, 59, 64

– gengi og þróun þess 63

J

japanskir kertastjakar 159–175,
180, 190, 195

– Doji 162

– efri skuggi 164

– flugdrekinn 164

– grænar súlur 161, 200

– grænn stjaki 161

– hamar 163

– Harami 163

– háskott, bolaskott 200

– hengdur maður 163

– langir skuggar 162

– lágskott, bjarnarskott 200, 203

– legsteininn 164

– lokaverð 162–163

– Marubozu bræður 162

– neðri skuggi 164

– opin súla 180

– opunarverð 162–163

– rauð súla 161, 180

– rauðar súlur 200

– rauður stjaki 161

– skopparakringlur 162

– stjörnskot 163

– stjörnustaða 163–164

– stuttir skuggar 162

– vaktaskipti 202

– öfugur hamar 163

Johnson, Ned 85

Jóhannes Nordal 60

K

kaupa til eignar 343

kaupendamarkaður, bolar 199

kauphallarsjóðir 198, 303–304

– QQQ 198–199

– Spiders 198

kauphlið 178

– Kauphöllin 58

Kauphöll Íslands 19, 60, 62–63,
302

– aðallisti Kauphallar Íslands 329

Kauphöll Landsbréfa 26

Kauphöllin í Lissabon 99

Kauphöllin í London 278

Kauphöllin í New York 34

kaupréttur, valréttur,
valréttarsamningur 139,
146–148

Kaupþing Búnaðarbanki hf. 303

Kaupþing hf. 278

Kemper-Dreman High Return
Fund 89

Kendall, Maurice 122, 123

Keynes, John Maynard 48, 76

Kimberley-Clark 115

Kiplinger, greiningar- og
útgáfufyrirtækið 96

kjarnafjárfesting, hlutabréfa-
hringurinn 128–129

kjarnavíxlun, kjarnaleiðin 196,
198, 204

kjarni í söfnum 127

kostnaður, val á hlutabréfa-
sjóðum 50

kostnaður í virkri stýringu,
skuggakostnaður 223

kostnaður í hlutabréfaviðskipti-

um, kaup og sala 217

– umsjónarkostnaður 217

– viðskiptakostnaður 217

kostnaður, stöðutaka,

– gengismunur 188

- hagnaðarálag 188
- verðskrið 188
- viðskiptaþóknun 188
- kostnaður, verðbréfasjóðir, gengismunur 282
- umsjónarlaun 281, 286, 299
- upphafsgjald 282, 299
- veltukostnaður 282
- viðskiptakostnaður 275, 297
- kreppan 1929 23
- Krugman, Paul 86

L

- langt meðaltal 171
- langtímaleitni, sjá leitnilínur 170
- langtímavextir 58
- Lauder, Estee 176
- lánareikningur 182–183, 187
- Lánasýsla ríkisins 61
- Lánstraust hf. 293
- Leeson, Nick 150
- Legg Mason Capital Management, Inc 213, 236, 312
- Legg Mason Value 233, 236, 312–313
- leitnilínur 170, 177–178
  - langtímaleitni 170
  - skammtímaleitni 170
  - stuðningur 170, 178, 182
  - viðnám 170, 178, 182
- Levy, Leon 68, 92, 123–124, 349
- Lintner, John 105
- Lipper Inc 312
- Livermore, Jesse 156, 192, 332, 344
- lífeyriseignir 24
- Lífeyrissjóður verslunarmanna 20
- lífeyrissparnaður 331
  - ávöxtun 25
  - ævileiðin 331
- lífsglöðu táníngarnir 251
- lítil fyrirtæki 83, 266
- lítil skilvirkni 124
- London School of Economics 123
- Lowe, Janet 238
- Lynch, Peter 68, 82–85, 265
  - boðorð 83
  - Fidelity Investments 265

M

- Magellan sjóðurinn 82, 85
- makrófjárfesting 245
- makróvixlun 99, 335, 345
  - hlutabréfahringurinn 128–129
- Malkiel, Burton 116, 212–213, 216, 300, 318, 326
- Mansueto, Joe 289–290
- markaðsáhætta 112, 115–116
  - hlutabréfa 114
- markaðskort 27
- markaðssafnið 120–121
  - kaupa hlutdeild 121
- markaðstenging 31, 302
- markaðsvextir 53, 232–233
- markaðurinn stefnir/færast til hliðar 158, 171
- Market Timing Indicator 246–248
- Markowitz, Harry M 23, 30, 102–107, 109, 111, 113, 116–122, 125–127, 158, 186, 219, 302
- Marschak, J. 104, 107
- Marubozu bræður 162
- McDonalds 25, 249
- meðaltími 304, 306
  - skuldabréfasafns 333
  - skuldabréfs 56
- Merrill Lynch 115
- Merton, Robert C. 106, 144–146
- Microsoft 78–79, 115, 117–118
- Microtouch Inc 192
- miðlun með lágrí þóknun 21–22
- mikil skilvirkni 124
- Miller, Bill 74, 213, 220–222, 226, 233, 236–240, 268–269, 312, 313
- Miller, Merton 102, 106
- millibankavextir 57
- milliskilvirkni 124
- millistór fyrirtæki 266
- míkrósveiflur 184, 186
- míkróvixlun 196
  - míkrótímabil 207
- Mobius, Mark 95–96
- Modern Investment Theory 125
- momentumfjárfesting 86, 92–94, 348
  - greining 94
  - hlutabréfahringurinn 128–129
  - momentumfjárfestir 92
    - árangur 95
    - O’Neil 262
- Moody’s Corporation 75
- Moody’s Investors Service 72, 307
- Morgan, Walters L. 299
- Morley, J. Kenfield 224
- Morningstar 289, 309
  - árangursmælir 290
  - Morningstar® Style Box™ 290
  - stjörnujök 291, 313
- Moving Average Convergence Divergence (MACD) 173
- mótstraumsfjárfesting 86–87, 343, 348
  - Buffett, sértæk 88
  - endurbætt útgáfa 91
  - hlutabréfahringurinn 128–129
  - mótstraumsfjárfestir 44, 45, 87, 89, 219, 269
  - samtök 89
- Mr. Market 70
- Munger, Charlie 77, 240
- Myers, Stewart C. 107–109, 114, 119, 122

N

- nafnávöxtun,
  - innlendra verðbréfaflokka 108
  - verðbréfaflokka í Bandaríkjunum 108
- nafnvextir 55
- Nasdaq hlutabréfavisitalan 95, 180–181
- Nebraska háskóli 75
- neðan frá upp 130, 212
- New Buffettology 88
- Newton, Sir Isac 46
- neytendavernd 311
- NOREX 61
- normaldreifing 117
- normalhagnaður, núvirði tekjustraums 231–232
- North, Gary 294
- núllkostnaðarstaða 148
- nútíma safnakenningin 294
- núvirði 230

– núvirði tekjustraums 226–228
 NYSE, New York Stock Exchange
 34, 230–232

O, Ó

ofan frá niður 130
 Olís 114
 O’Neil, William J. 93–94, 215,
 235, 240, 253, 254–269
 – boðorð O’Neils 261
 Opin kerfi 114
 Oppenheimer & Co. 124
 óráðstafað eigið fé 76
 óskilvirkur markaður 213–215,
 224

P

Pareto, Vilfredo 106
 Patalon III, William 89
 PBHG 96
 – Growth Fund 97
 – vaxtarsjóðurinn 97
 PEG hlutfall 231, 234, 236, 240
 – vöxtur í hagnaði, 80–81
 peningamarkaðssjóður 281, 305
 peningamarkaður, vaxtagrunnur
 56
 Peningamál Seðlabanka Íslands
 64
 peningastýring 185–188
 PepsiCo 115 170
 Philips, Don 290–291
 Pilgrim, Gary 95–97
 Pisano, Leonardo 53
 Portfolio Selection 102, 106
 Price, T. Rowe 78–80, 100, 127
 Princeton háskóli 216
 Pristine 33, 159, 167, 169,
 190–209, 252, 254, 268, 346

Q

QLogic 200
 QQQ 198–199
 Quantitative Financial Strategies
 216
 Quantum Investment Fund 98

R

raunávöxtun,
 – bandarískra hlutabréfa 48
 – innlendra verðbréfaflokka 108
 – verðbréfaflokka í Bandaríkjun-
 um 108
 Reebok 112–113, 118–119
 reglulegur sparnaður 320
 Reibor 57
 rekstrarfélag verðbréfasjóða 286,
 288
 Relative Strength Indicator, RSI
 199, 247
 ríkisskuldabréf,
 – bandarísk 71
 – bresk 277
 – vextir 227, 230
 Robertson, Julian 98
 ROC línurit 172
 Rogers, Jim 89, 98–99
 Rowland, Mary 237
 Russel 2000 hlutabréfavisitalan
 97
 rússíbanaáhrifin 249

S

S&P 500 hlutabréfavisitalan 75,
 108, 285, 342
 safnakenningar (e. *Portfolio
 Theory*) 105
 – efasemdir um 106
 Sallie Mae 85
 samningsverð, framvirkur samn-
 ingur 137–138, 141–142
 Samuelson, Paul 106, 300
 Sanders, Luis 74
 SAXESS 61
 sálarástand 158
 Schloss, Walter 74
 Scholes, Myron 144–146
 Schwab, Charles 21–22, 24–25, 98
 Scottish American Trust 277
 Security Analysis: Principles and
 Techniques 73
 Seðlabanki Íslands 19, 56, 60, 63
 – stýrivextir 56–57
 seljanleikaáhætta 325

seljendamarkaður, birnir 199
 sérstök áhætta 112, 116,
 Sharpe, William 102, 105–106,
 116–117, 120–121, 126, 326
 Siegel, Jeremy J. 47
 Sigurður B. Stefánsson 103, 106
 Singer, Brian 340
 sjóðasjóðir 311–312
 sjóðstjóri 283
 – CAN SLIM 259
 – hlutabréfasjóða 342
 Sjóður 5 – ríkisskuldabréf 308
 Sjóður 6, aðallistasjóður 51, 177,
 302–303
 Sjóður 7 – húsbref 308
 Sjóður 9 – skammtímabréf 308
 Sjóður 10 273
 skammtímaleitni, sjá leitnilínur
 170
 skammtímavextir 56, 58
 skattafsláttur 279
 skilvirk söfn 105, 119–120
 skilvirkur markaður 121–122,
 156–158, 212, 215
 – ekki að öllu leyti 224
 – lítið, milli, mikið 124
 skortsala 158, 179, 183–184, 189,
 342
 – skortsöluverðmæti 184
 skortstaða,
 – sjá framvirkur samningur 135
 – virði 135–136, 148,
 skriðþungi 172, 181
 skuggakostnaður 223
 skuldabréf 52, 65, 328
 – afborganir 306
 – afföll 55
 – algengir eiginleikar 62
 – ávöxtunarkrafa 306
 – ávöxtunarkrafa verðtryggðra
 skuldabréfa 330
 – gengishagnaður 307
 – greiðsluflæði 306
 – íslensk, helstu flokkar 62
 – nafnvextir 55
 – saga á Íslandi 58
 – skráð, markaðsvirði 60
 – vaxtaferill 54, 306
 – velta í Kauphöll Íslands 60

– vextir 306
 – yfirverð 55
 skuldabréfamarkaður 52
 skuldabréfasafn, meðaltími 333
 skuldabréfasjóðir, sjá
   verðbréfasjóðir 304
 skuldabréfaverð, næmi fyrir
   ávöxtunarkröfu, 55
 skuldabréfavísitölur 306
 skuldabréfsígildi 267
 skuldsetning fyrirtækja 266
 skæruvíxlun, sjá víxlun 196
 Slater, Jim 80–81
 slembirólt (e. *random walk*)
   122–123, 156
 slembiúrtak 221
 Smith, Adam 69
 Smith, Edgar 76
 Soros Fund Management 98
 Soros, George 97–99
 sparnaður, reglulegur 320
 spákaupmaður 30, 97, 181
 spákaupmennska 36–37, 97
 Spiders 198
 staðalfrávik 110, 150, 291
 – innlendra verðbréfaflokka 110
 – íávöxtun, bandarísk hlutabréf
   111
 – verðbréfaflokka í
   Bandaríkjunum 110
 staðlaður framvirkur samningur
   135, 152
 Standard & Poors 72, 307
 stemning markaðarins 175, 195
 stórfyrirtæki 266
 straddle 149–151
 strangle 149–151
 stundarverð 152
 stutt meðtal 167–168, 171
 Styrmir Gunnarsson 19
 stýrivextir 56
 stöðutaka 97, 112, 158, 167, 190,
   191, 212, 216, 333, 338
 – hlutabréfahringurinn 128–129
 stöðutökudagbók, dagbók
   185–189, 191
 sveiflur, íávöxtun 103
 sveifluvísar 171–172
 sveifluvíxlun 196

Sveinn Einarsson 254
 Swenson, David F. 340
 söluaukning, stöðugleiki í
   söluaukningu fyrirtækja 266
 söluhlíð 178
 söluréttur, valréttur, valréttar-
   samningur 139–141, 147–148

T

Taleb, Nassim Nicholas 18
 tapáhætta 347
 tapleikur 30, 127, 294
 tapsölumörk, tapstopp 184–189,
   195, 207, 239–240, 253
 – í skortsölu, 342
 tekjuskattur, fyrirtækja, 27
 Templeton, Franklin Templeton
   Investments 28, 96
 Templeton, Sir John 28, 96
 Texas Instruments 78–79
 Tigel Management 98
 tímasetning 156, 212, 252–253,
   255
 – hlutabréf 84, 224, 264
 – hlutabréfahringurinn 128–129
 – Pristine 268
 – röng tímasetning 218
 – virðisfjárfesting með
   tímasetningu 267–270
 tímasvið 209
 Tobin, James 106
 Treynor, Jack 105
 túlpanaæðið 139
 tvöföldunartími 316, 324,
   333–334, 336, 340
 tæknifyrirtæki 94
 tæknigreining 23, 93, 156–175,
   243, 252, 268, 347–38
 – bolli með haldi 262–263
 – CAN SLIM 260
 – flatur grunnur 262–263
 – undirskál með haldi 262–263
 – verðvísar 158
 tæknivísar
 – leiðandi, 175
 – sveifluvísar 171–172
 – tafðir vísar 171
 – VectorVest 242–254

U,Ú

umsjónarkostnaður, í hlutabréfa-
   viðskiptum 217
 umsjónarlaun, verðbréfasjóðir
   281, 286, 299
 umsýsluaðili, verðbréfasjóðir 288
 undirliggjandi eign 135–152
 undirskál með haldi, tæknigreini-
   ng 262–263
 uppbygging eigna 195, 317
 Úrvalsvisitala (ICEX-15) 136,
   303
 útboðslýsing, verðbréfasjóðir 289

V

vaktaskipti 202–203
 valréttur, valréttarsamningur 83,
   139–153
 – amerískur valréttur 151
 – evrópskur valréttur 151
 – kaupréttur 139, 146–148
 – söluréttur 139–141, 147–148
 – valréttur á hlutabréf 146
 Vanguard 500 Index Fund 301
 Vanguard Group 31, 45–46, 89,
   213, 288, 297–303, 308
 vaxtaáhætta 55
 vaxtaferill 54
 vaxtagrunnur 56
 vaxtarfjárfesting 78, 343, 348
 – hlutabréfahringurinn 128–129
 vaxtarfjárfestir 256
 vaxtarfyrirtæki 79, 231
 vaxtarsafn 212
 vaxtastig 40
 VectorVest 234, 240, 242–254,
   268, 349
 vefmiðlari 184
 veldisávöxtun 230
 Velez, Oliver L. 159, 190–209
 veltukostnaður, verðbréfasjóða
   282, 309
 veltuvogin OBV 168–169, 181
 verð á hlut 234
 verðbólga 13, 307
 verðbólguáhætta 325
 verðbréf, greining 68

Verðbréfamarkaður Íslandsbanka
 VÍB 302
 verðbréfasafn, auki með virkri
 stýringu 342
 – áhætta 104
 – fjárfestingarstefna 337–338
 – jörðin og tunglið 344
 – kjarni með markaðstengingu
 342
 verðbréfasjóðir 273, 276
 – áhættudreifing 280
 – blandaðir sjóðir 305
 – fjárfestingarstefna 291
 – gagnsæi 279
 – innlausnarvirði 304
 – lokaðir 284
 – peningamarkaðssjóðir 281, 305
 – rekstrarfélag 286, 288
 – skuldabréfasjóðir 281, 304
 – stöðugleiki 280
 – umsýsluaðili 288
 – skuldabréfasjóðir 281
 – útboðslýsing 289
 – veltukostnaður 309
 – vörslufyrirtæki 287
 verðbréfavíðskipti á netinu 26
 Verðbréfaþing Íslands 19, 60
 verðfall, vegna fréttaflutnings 87
 verðmæti fyrirtækis 225
 verðskrið 218
 – kostnaður, stöðutaka 188
 verðtryggt skuldabréf, ávöxt-
 unarkrafa 59
 verðtrygging fjárskuldbindinga 21
 – lög um 59
 verðvísar í tæknigreiningu 158
 Verslunarbankinn hf. 18
 vextir 52, 65
 – óverðtryggðir 54
 – ríkisskuldabréf 227, 230
 – skuldabréf 306
 VH hlutfall 81, 92, 225, 228,
 230–232, 234–235, 239–240,
 263–264, 268
 – beiting VH hlutfallsins 226
 – lægst á markaðnum í heild 91
 – lægst í hverri atvinnugrein 91
 viðmiðunarvextir, núvirði
 tekjustraums 231–232

viðmiðunarvísitala 310
 víðskiptaáætlun 185–186, 209
 víðskiptavelta 243
 víðskiptaþóknun, kostnaður,
 stöðutaka 188
 vinningsleikur 31, 127
 virðisaðferðin 213
 virðisfjárfesting, virðisleiðin
 68–69, 86, 216, 229, 265, 343
 – hin gullna leið 68
 – hlutabréfahringurinn 128–129
 – námstefna 74
 – öryggisbil 219
 virðisfjárfesting/virðisleiðin með
 tímasetningu 35, 212, 214,
 224–226, 241–242, 254,
 267–269, 333, 348
 virðisfjárfestir 28, 219
 virðissafn 212
 virðisskólinn 254
 virk stýring 216, 218, 223, 298,
 308, 339, 343
 – virðisfjárfesting með tímasetn-
 ingu 267
 VÍB hf., Verðbréfamarkaður
 Íslandsbanka 19
 vísitölusjóðir 298
 víxlar, skráðir, markaðsverð 60
 víxlari 30, 156, 181, 216, 264, 269
 – dagvíxlari 195
 víxlun 36, 38, 212, 216, 332–333,
 345
 – hlutabréfahringurinn 128, 129
 – kjarnavíxlun 196, 198
 – makróvíxlun 99, 335, 345
 – míkrovíxlun 196
 – skæruvíxlun 196
 – sveifluvíxlun 196
 vogunarsjóðir 98, 311–312
 vænt ávöxtun 113, 121, 239,
 334–335
 – og áhætta 119
 vænt gildi 294
 vörslufyrirtæki 287
 vöxtur hagkerfisins 58
 vöxtur hagnaðar á hlut 241
 vöxtur í hagnaði, PEG hlutfall
 80–81

W

Wall Street 22–23, 79, 104
 Wall Street Journal 22
 Wal-Mart 78–79
 Washington Post Co. 75
 Wellington 131, 299, 300, 301
 – heimssafn hlutabréfa 131
 Wells Fargo 71, 75
 Wilder Jr., J. Welles 173
 Williams, John Burr 76, 104–105
 Wilshire 5000 hlutabréfavísitalan
 302
 Winchell, Walter 23
 Worth, fjármálatímarit 83
 Wyeth lyfjafyrirtækið 87

Y

Yale háskóli 99, 340
 – eignastýring hjá 340
 yfirverð 55
 Yule, G.U. 123

P

Þjónustumiðstöð ríkisverðbréfa
 61
 Þorkell Sigurlaugsson 19
 Þormóður rammi – Sæberg 114

Æ

ævileiðin 331
 æviskeið 318–319

Ö

ögurstund 205
 öryggisbil, virðisfjárfesting 70,
 219, 225, 230

Ensk-íslenskur orðalisti

- absolute return** föst ávöxtun
arbitrage högnun
asset allocation eignaskipting
asset management eignastýring
bottoming tail lágs-kott, bjarnarskott
bottom-up neðan frá upp
buy and hold kaupa til eignar
call option kaupréttur
Capital Asset Pricing Model, CAPM
contrarian investing mótstraumsaðferðin
convexity íhvolfun
core trading kjarnavíxlun
covariance kóvarians
cyclical company fyrirtæki þar sem hagsveiflan hefur áhrif á afkomu
derivatives afleiður
discount brokerage business miðlun með mjög lágrí þóknun
dollar cost averaging aðferð fastrar fjárhæðar
duration meðaltími (skuldabréfs)
earnings yield hagnaðarhlutfallið, HV
efficiency skilvirkni
efficient frontier framlína
efficient portfolio skilvirkt verðbréfasafn
equity/bond skuldabréfsígildi
Exchange Traded Funds, ETFs kauphallarsjóðir
exponential moving averages, EMA vegin hlaupandi meðaltöl
fair value sannvirði
forwards, futures framvirkir samningar
fully invested allt fé bundið í hlutabréfum
funds of funds sjóðasjóðir
futures, forwards framvirkir samningar
growth investing vaxtarfjárfesting
guerilla trading skæruvíxlun
hedge fund vogunarsjóður
income trading tekjuvíxlun
index fund vísitölusjóður
index replication eftirlíkingaraðferð
indexation vísitölutenging, hlutlaus stýring, markaðstenging
interest rate risk vaxtaáhætta
investing fjárfesting
investor fjárfestir
Japanese Candlesticks japanskir kertastjakar
lagging indicators tafðir vísar
large caps stór fyrirtæki
loser's game tapleikur
margin account lánareikningur
market psychology sálarástand á markaði
market timing tímasetning viðskipta
medium caps, mid-caps millistór fyrirtæki
micro caps smáfyrirtæki
micro trading mikróvíxlun
Modern Portfolio Theory nútíma safnakenningin
momentum skriðþungi, skrið
momentum investing momentumfjárfesting
money management peningastýring
moving averages, MA hlaupandi meðaltöl
Moving Average Convergence Divergence, MACD
mutual fund verðbréfasjóður
On Volume Balance, OBV veltuvog
options valréttarsamningar
oscillators sveifluvísar
Portfolio Theory safnakenningin
price earnings ratio, PE VH hlutfallið
put option söluréttur
random number slembitala
random walk slembirölt
rate of change, ROC
rebalancing endurstilling hlutfalla
reinvestment risk áhætta við endurfjárfestingu
relative return hlutfallsleg ávöxtun
relative safety hlutfallslegt öryggi

Relative Strength Index, RSI

relative timing hlutfallsleg tímastaða, hlutfallsleg tímasetning

relative value hlutfallslegt verðmæti

retained earnings óráðstafað eigið fé

return on equity arðsemi eigin fjár

reversion to the mean afturhvarf til meðaltalsins

sectors atvinnugreinar

security analysis greining verðbréfa

sell short skortselja

short selling skortsala

sideways moving market markaður sem

„stefnir til hliðar“

simple moving averages, SMA einföld hlaupandi meðaltöl

slippage verðskrið

small caps litil fyrirtæki

speculation spákaupmennska

speculator spákaupmaður

standard deviation staðalfrávik

stock picking hlutabréfatínsla

stock selection hlutabréfatínsla

stop loss tapsölumörk, tapstopp

swing trading sveifluvíxlun

tactical asset allocation eignastýring með stöðutöku

technical analysis tæknigreining

technical indicators verðvísar í tæknigreiningu

top-down ofan frá niður

topping tail háskott, bolaskott

trader víxlari

trading víxlun

trend lines leitnilínur

value investing virðisfjárfesting

volatility flókt

volume precedes price velta á undan verði

wealth building eignamyndun, uppbygging eigna

zero cost núllkostnaðarstaða

Orðskýringar

A,Á

aðferð fastrar fjárhæðar (e. *dollar-cost-averaging*)

Aðferð þar sem keypt er reglulega til að fá betra meðalverð á sparnaði. Forðar oft fjárfestum frá því að setja alla fjárhæðina inn á markaðinn á röngum tíma. Aðferðina má einnig nota við sölu.

afföll skuldabréfs Mismunur á markaðsverðmæti og uppreiknuðu verði sem myndast þegar ávöxtunarkrafa er hærrí en nafnvextir skuldabréfs.

afkastavextir, innri vextir (e. *internal rate of return*)

Þeir vextir sem gera mismun á núvirði tekjustraums og upphafs fjárhæð við fjárfestingu jafnt og núll.

afleiða (e. *derivative*) Samningur milli tveggja aðila þar sem virði samningsins ákvarðast af verði á undirliggjandi eign s.s. hlutabréfi, skuldabréfi, olíu, gulli, korni eða gjaldmiðlum.

afturhvarf til meðaltalsins (e. *reversion to the mean*)

Tölfræðilegt hugtak sem segir að því lengra sem slembitala (e. *random number*) leitar frá meðaltali sínu, því meiri verði líkurnar á því að næsta útkoma verði með minna frávik. Ef ein útkoma er mjög langt frá viðmiðun sinni eða meðaltali er líklegt að næsta útkoma verði ekki eins langt í burtu.

arðsemi eigin fjár (e. *return on equity*) Kennitala sem sýnir hlutfallið á milli hagnaðar fyrirtækis og eigin fjár þess. Hún sýnir með beinum hætti ávöxtun eigandans af starfsemi fyrirtækisins. Ef eigið fé í fyrirtæki er 100 og hagnaður er 10 er arðsemi eigin fjárisins 10/100 eða 10%. Almennt er hlutfallið notað til að meta hvað fyrirtæki er vel rekið.

áhætta (e. *risk*) Möguleikinn á því að ávöxtun verðbréfa verði ekki sú sem stefnt var að þegar þau voru keypt. Áhættan stafar m.a. af sveiflum í verði skuldabréfa og hlutabréfa.

áhættuálag Mismunur á ávöxtun tiltekins verðbréfs og áhættulausrar ávöxtunar. Ríkisvixlar eru yfirleitt notaðir sem viðmið um áhættulausa ávöxtun.

áhættudreifing (e. *risk diversification*) Það að dreifa fjárfestingu á mismunandi verðbréfaflokka eða á margar tegundir verðbréfa til að draga úr áhættu.

áhættufælinn fjárfestir (e. *risk averse investor*) Fjárfestir sem vill ekki taka mikla áhættu en sættir sig þess í stað við lægri ávöxtun.

áhættulausir vextir (e. *risk free rate*) Þeir vextir sem hægt er að fá með allra minnstu áhættu. Oft er miðað við ávöxtun ríkisvixla.

áhættusækinn fjárfestir (e. *risk seeking investor*) Fjárfestir sem er reiðubúinn að taka á sig mikla áhættu í von um háa ávöxtun.

áhættuþol Mælikvarði á hversu mikla áhættu fjárfestir er reiðubúinn að taka.

B

betagildi (e. *beta*) Mælikvarði á næmi hlutabréfa fyrir almennum verðbreytingum á hlutabréfamarkaði eða mælikvarði á markaðsáhættu hlutabréfa. Verð hlutabréfa með betagildi yfir einum hefur tilhneigingu til að sveiflast meira en verð á markaðnum almennt, verð hlutabréfa með betagildi frá 0 til 1 sveiflast minna en verð á markaðnum almennt og verð hlutabréfa með neikvætt betagildi (undir 0) breytist gagnstætt því sem gerist almennt á markaðnum hverju sinni, þ.e. þegar verð hækkar almennt lækkar verð þessara hlutabréfa og öfugt.

Bjarnarmarkaður, sjá seljendamarkaður.

Bolamarkaður, sjá kaupendamarkaður.

C

CAPM (e. *capital asset pricing model*) Aðferð til að reikna út hvaða ávöxtunarkröfu er eðlilegt að gera til fjárfestingar. Lýsir sambandinu milli ávöxtunar og áhættu.

D

dagvöxlun (e. *day trading*) Það að kaupa verðbréf í þeim tilgangi að selja þau innan dagsins.

E

eigið fé (e. *stockholder's equity*) Allur eignarhlutur hluthafa í fyrirtæki. Eigið fé getur verið samsett úr hlutafé, lögbundnum varasjóði, endurmatsreikningi og óráðstöfuðu eigin fé. Eigið fé í ársreikningi er eignir að frádregnum skuldum.

eignaskipting (e. *asset allocation*) Skipting eignasafna á milli mismunandi verðbréfaflokka t.d. hlutabréfa, skuldabréfa eða annarra flokka. Hver flokkur vegur misjafnlega mikið eftir því hvaða forsendur fjárfestir leggur til grundvallar.

eignastýring (e. *asset management*) Það að hnika til vægi milli verðbréfaflokka í eignasöfnum eftir aðstæðum til að reyna að hækka ávöxtun eða það að velja, kaupa og selja hlutabréf eða skuldabréf til að ná fram hærri ávöxtun en næst að meðaltali á markaði, miðað við þá aðferð sem valin er til stýringar.

eignastýring með stöðutöku (e. *tactical asset allocation*) Aðferð sem felur í sér að fjárfestir vikur markvisst frá þeim grunni að eignaskiptingu sem ákveðinn er í fjárfestingarstefnu safnsins til að taka stöðu í flokki verðbréfa sem hann telur að muni hækka meira en aðrir.

endurstilling hlutfalla (e. *rebalancing*) Endurstilling felur í sér að hlutföll á milli verðbréfaflokka eru færð aftur í upprunalega stöðu með reglulegu millibili, t.d. árlega, þegar þau vika frá fjárfestingarstefnu vegna verðbreytinga á markaði.

F

fagfjárfestar Ákveðnir opinberir aðilar og aðrir með starfsleyfi á fjármálamarkaði, auk einstaklinga og lögaðila sem óskað hafa skriflega eftir slíkri viðurkenningu frá fjármálafyrirtæki sem hefur heimild til verðbréfavíðskipta, enda uppfylli þeir skilyrði

um faglega þekkingu, regluleg víðskipti og verulegan fjárhagslegan styrk.

flot (e. *float, free float*) Hlutabréf í fyrirtæki sem eru í eigu almennings og fagfjárfesta og keypt eru og seld á markaði. Flot er reiknað með því að draga frá heildarnafnvirði hlutabréfa þau hlutabréf sem bera hömlur í víðskiptum eða vitað er að eru í eigu langtímafjárfesta og því ekki til sölu.

flotgengi (e. *floating rate*) Gengisstefna þar sem gengi gjaldmiðils ræðst algerlega af framboði og eftirspurn á markaði.

flökt (e. *volatility*) Breytileiki eða sveiflur á verði eða gengi t.d. hlutabréfa, gjaldmiðla o.s.frv. Staðalfrávik prósentubreytinga (eða mismunar lógaritma) á tilteknu tímabili, t.d. innan dags, mánaðar eða árs.

fókussöfn Safn eða sjóður með hlutabréfum fárra fyrirtækja, t.d. aðeins um 5 til 15. Fókussjárfestar leggja áherslu á að læra allt um tiltekin fyrirtæki og einbeita sér að þeim. Með fáum fyrirtækjum verður frávik frá ávöxtun markaðarins mikið hvort sem er upp eða niður.

framlína (e. *efficient frontier*) Lína sem sett er saman úr skilvirkum verðbréfasöfnum á áhættu- og ávöxtunarmynd. Fyrir neðan framlínuna liggur mengi safna sem eiga það sameiginlegt að fá má hærri ávöxtun án þess að auka áhættu eða draga úr áhættu án þess að lækka ávöxtun með því að breyta samsetningu þeirra. Fyrir ofan framlínuna eru engin verðbréfasöfn því að ekki er hægt að tengja saman öll áhættu- og ávöxtunartig.

framvirkur samningur (e. *forward contract*) Samningur milli tveggja aðila þar sem annar aðilinn skuldbindur sig til þess að afhenda (selja) ákveðið magn af ákveðinni vöru á ákveðnum tíma í framtíðinni og hinn aðilinn er skuldbundinn til þess að greiða ákveðna upphæð fyrir vöruna þegar hann fær hana afhenta. Sá sem afhendir vöruna er því seljandinn og sá sem fær hana afhenta er kaupandinn í framvirka samningnum. Varan sem er keypt og seld er yfirleitt kölluð undirliggjandi eign.

fyrirtækjaáhætta, sérstök áhætta (e. *unique risk, unsystematic risk*) Áhætta sem tengd er hlutabréfum í einstökum fyrirtækjum. Slíka áhættu má minnka verulega eða jafnvel losna alveg undan með því að fjárfesta í mörgum fyrirtækjum.

föst viðmiðun ávöxtunar (e. *absolute return*) Ávöxtun verðbréfa án samanburðar við vísitölu, t.d. 5%, 8%.

G

gengisvísitala Vísitala sem mælir verð gjaldmiðils gagnvart vegnu meðaltali mynta helstu viðskiptalanda. Hlutdeild einstakra landa í erlendum viðskiptum endurspeglar vægi viðkomandi myntar í vísitölunni.

gjaldmiðlaáhætta Hættan á því að gengi gjaldmiðils breytist fjárfesti í óhag, t.d. þannig að verðmæti eignar í viðmiðunarmynt verði lægra en gert var ráð fyrir.

grunngreining (e. *fundamental analysis*) Greining sem byggist á því að meta virði hlutabréfa með því að reikna út raunverulegt verðmæti fyrirtækja. Við greininguna er litið til efnahagsumhverfis og stöðu atvinnugreinar fyrirtækis, auk upplýsinga um rekstur þess og stjórnun. Meðal annars eru tekjur, hagnaður, framtíðarvöxtur o.fl. notuð við verðmatið.

H

hagnaðarhlutfall HV (e. *earnings yield*) Kennitala sem mælir hlutfall milli árshagnaðar og markaðsverð fyrirtækis, andhverfa VH hlutfallsins.

hagnaður á hlut Árshagnaður fyrirtækis deilt með fjölda nafnverðshluta.

heimsvísitala MSCI Hlutabréfavisitala fjárfestingarbankans Morgan Stanley sem mælir verðbreytingar á skráðum hlutabréfum um heim allan.

hjarðhegðun Það þegar flestir aðilar á markaðnum taka mið hver af öðrum og kaupa eða selja á svipuðum tíma.

hlaupandi meðaltal (e. *moving average, MA*) Línurit þar sem hver punktur á línu er meðaltal sem er reiknað út frá gildum fyrir tiltekinn fjölda tímabila aftur í tímann. Ef tímabilin hafa jafnt vægi í útreikningi meðaltalsins er talað um einfalt hlaupandi meðaltal en vegið hlaupandi meðaltal ef ákveðin tímabil hafa meira vægi en önnur (sjá nánar í viðauka).

hlutabréfatísla (e. *stock selection, stock picking*) Það að velja hlutabréf sérstaklega í safn til að ná betri árangri en sem nemur meðaltali markaðarins.

hlutfallsleg ávöxtun (e. *relative return*) Ávöxtun verðbréfa í samanburði við tiltekna viðmiðun, s.s. vísitölu markaðar.

hlutlaus fjárfesting (e. *index investing*) Sú aðferð að kaupa „sneið af öllum markaðnum“ í stað þess að

velja hvert og eitt fyrirtæki sérstaklega. Hlutföll fyrirtækja í slíku safni verða þau sömu og á markaðnum í heild, þ.e. í réttu hlutfalli við markaðsverðmæti þeirra á hverjum degi.

höfuðstóll Upphafleg upphæð skuldabréfs eða fjárfestingar.

högnun (e. *arbitrage*) Það að geta fengið peningagreiðslu í dag eða eftir ákveðinn tíma með því að kaupa eða selja tengdar eignir án þess að þurfa að leggja til viðbótarfé í fjárfestinguna eða að taka áhættu.

I,Í

innra verðmæti Núvirði af tekjum fyrirtækis í framtíðinni. Oft reiknað út með því að áætla hagnað fyrirtækis næstu 10 árin og um leið söluverðmæti þess í lok tímabilsins.

íhvolfun (e. *convexity*) Kennitala sem segir til um hve næmt verð á skuldabréfi er fyrir breytingum ávöxtunarkröfu á markaði. Íhvolfun tekur tillit til þess að ekki er línulegt samband á milli ávöxtunarkröfu og verðs á skuldabréfi.

J

japanskir kertastjakar (e. *japanese candlesticks*) Sérstök gerð af línuriti sem er mikið notað við tæknigreiningu.

K

kaupendamarkaður, bolamarkaður (e. *bull market*) Markaður þar sem eftirspurn eftir bréfum er meiri en framboð og verð fer hækkandi.

kauphallarsjóðir (e. *exchange traded funds, ETF's*) Hlutabréfa- eða skuldabréfasjóðir sem eru settir upp til að rekja nákvæmlega vísitölu markaðarins. Eignir slíks sjóðs eru nákvæmlega eins settar saman eins og fyrirtæki eða flokkar verðbréfa eru í vísitölunni. Hlutabréf kauphallarsjóða eru síðan skráð í kauphöll og þau er hægt að kaupa og selja eins og hver önnur hlutabréf. Meirihluti kauphallarsjóða er hlutabréfasjóðir sem fjárfesta í sömu hlutföllum og ákveðnar vísitölur.

kaupréttur (e. *call*) Samningsréttur sem veitir eigna réttinn á en ekki skyldu til að kaupa ákveðið magn af undirliggjandi eign, á ákveðnu verði, yfir ákveðið tímabil eða á ákveðnum degi í framtíðinni.

kjarnavíxlun (e. *core trading*) Stöðutaka til fáeinna vikna, nokkurra mánaða eða ára.

L

lánareikningur (e. *margin account*) Reikningur þar sem lánað er til verðbréfavíðskipta gegn veði í verðbréfum.

leitnilínur (e. *trend lines*) Beinar línur sem dregnar eru inn á línurit eða stjakymynd af verði hlutabréfs eða safns hlutabréfa og ætlað er að gefa vísbendingu um hvert verð stefnir.

lokaður verðbréfasjóður Sjóður þar sem ákveðið hámark er sett á fjölda hlutdeildarskírteina.

M

MACD (e. *Moving Average Convergence Divergence*) Mismunurinn milli tveggja hlaupandi meðaltala með mismunandi tímabilum.

makróvixlun (e. *macro trading*) Það að kaupa hlutdeild í markaðnum í heild eða ákveðnum hluta hans til að selja aftur eftir að ytri aðstæður hafa breyst víxlaranum í hag.

markaðsáhætta (e. *market risk, systematic risk*) Áhætta sem skapast af verðbreytingum á hlutabréfamarkaðnum öllum. Ekki er hægt að losna við hana með því að eiga safn hlutabréfa. Markaðsáhættu má rekja til ýmissa óvæntra atburða og breytinga á ytri skilyrðum sem hafa áhrif á rekstur fyrirtækja og þjódarbúsins í heild.

markaðsskuldabréf Skuldabréf sem eru skráð og ganga kaupum og sölum á skipulögðum verðbréfamarkaði.

markaðstengt safn Safn eða sjóður þar sem keypt er hlutdeild í öllum skráðum fyrirtækjum á markaði eða öllum skráðum flokkum verðbréfa í stað þess að velja hvert og eitt fyrirtæki sérstaklega.

markaðsvextir, ávöxtunarkrafa Vextir sem eru í boði á verðbréfamarkaði hverju sinni fyrir peninga sem lagðir eru fram til ávöxtunar í ákveðinn tíma.

markaður stefnir „til hliðar“ (e. *sideways moving market*) Það að verð á markaði hækki og lækki til skiptis án þess að meðaltalið breytist.

meðaltími (e. *duration*) Kennitala sem segir til um hve lengi höfuðstóll tiltekens skuldabréfs er að meðaltali bundinn í fjárfestingunni. Meðaltíminn segir til um hve næmt verð á skuldabréfi er fyrir breytingum ávöxtunarkröfu á markaði. Meðal-

tími gerir ráð fyrir að línulegt samband sé á milli ávöxtunarkröfu og verðs.

millibankamarkaður Markaður þar sem innlánsstofnanir lána hver annarri peninga, allt frá einum degi til tólf mánaða.

mikróvixlun (e. *micro trading*) Stöðutaka til fáeinna mínútna eða nokkurra klukkustunda innan dagsins.

mótstraumsfjárfesting (e. *contrarian investing*) Sú leið að kaupa og selja hlutabréf gegn almennum viðhorfum á markaði, t.d. kaupa eftir að verð hefur lækkað verulega eftir mikinn þrýsting á framboðshlið markaðarins.

momentumfjárfesting (e. *momentum investing*) Sú leið að kaupa hlutabréf sem eru byrjuð að hækka í verði og talið er að muni hækka áfram vegna ört vaxandi hagnaðar, veltu o.s.frv. Gildir með öfugum formerkjum í lækkun og skortsölu.

N

nafnávöxtun Ávöxtun af ákveðinni eign að meðtalinni hækkun vegna verðbólgu.

neðan frá upp aðferðin (e. *bottom up*) Aðferð við val á hlutabréfum þar sem byrjað er að velja fyrirtæki sem koma best út án tillits til atvinnugreinar eða lands. Samsetning safns með tilliti til vísitölu markaðarins er aðeins höfð til hliðsjónar en stýrir ekki vali.

núvirði (e. *net present value*) Útreikningur á því hvers virði peningagreiðslur sem fást í framtíðinni eru núna miðað við ákveðna ávöxtunarkröfu.

O,Ó

ofan frá niður aðferðin (e. *top down*) Aðferð við val á hlutabréfum þar sem núverandi staða og framtíðarhorfur í efnahags- og þjóðfélagsmálum eru metnar. Þá er staðan í atvinnugreinum könnuð og síðast staða einstakra fyrirtækja. Safn sem þannig er sett saman speglar að jafnaði vel markaðsvísitölu viðkomandi markaðar.

opin áhætta (e. *open exposure*) Sú staða að ekki er hægt að sjá fyrir hversu stórt tap kann að verða. Opin áhætta kann að myndast þegar von er á upphæð í erlendri mynt eftir tiltekinn tíma eða þegar hlutabréf eru tekin að láni og skortseld. Hægt er að verja slíkar stöður með afleiðuvíðskiptum.

opin verðbréfasjóður Sjóður þar sem ekki er háð

takmörkun hve mikið af hlutdeildarskírteinum hans eru seld.

óráðstafað eigið fé Hagnaður sem ekki er greiddur út í arð til hluthafa.

P

pareto hagvæmt Staða þar sem aðilar geta ekki bætt hag sinn án þess að minnka hag einhvers annars.

PEG hlutfallið Kennitala sem fæst með því að deila vexti hagnaðar á hlut upp í VH hlutfallið. PEG er PE (VH) deilt með G þar sem G stendur fyrir vöxt í hagnaði á hlut.

R

raunávöxtun (e. *real return*) Ávöxtun yfir verðbólgu, þ.e. ávöxtun umfram hækkun viðmiðunarvísitölu. Algengast er að miða við vísitölu neysluverðs þegar raunávöxtun er reiknuð. Dæmi: Ávöxtun er 7%, verðbólga er 2%, raunávöxtun er þá 4,9% ($1,07/1,02=1.049$)

raunvextir (e. *real rate, real yield*) Vextir yfir verðbólgu, þ.e. vextir umfram hækkun viðmiðunarvísitölu. Algengast er að miða við vísitölu neysluverðs þegar reiknaðir eru raunvextir. Nafnvextir af verðtryggðu skuldabréfi eru sömu og raunvextir. Dæmi: Nafnvextir óverðtryggðs skuldabréfs eru 8%, verðbólgan er 3%, raunvextir eru þá 4,85% ($1,08/1,03=1.0485$).

rikisbréf (e. *government bonds*) Óverðtryggt skuldabréf útgefið af ríkissjóði.

rikisskuldabréf (e. *government bonds*) Verðtryggt skuldabréf útgefið af ríkissjóði.

S

safnakenningin (e. *modern portfolio theory*) Kenning þar sem hámarksávöxtun í safni verðbréfa er fundin með því að halda áhættu óbreyttri, eða áhætta er lágmarkuð í safni miðað við einhverja tiltekna ávöxtun.

safnastýring Samheiti yfir þær aðferðir sem notaðar eru við að breyta hlutföllum milli verðbréfaflokka í safni til þess að ná sem bestri ávöxtun.

sannvirði (e. *fair value*) Eðlilegt verð sem greitt er fyrir tiltekið fyrirtæki á markaði, þ.e. þá ávöxtun sem svarar beint til fjárhagslegrar afkomu fyrirtækisins.

sálarástand á markaði (e. *mood of the market, market sentiment*) Hugtak sem notað er til að lýsa markaðsaðstæðum, byggt á veltu og verðbreyting-

um hlutabréfa og óháð afkomu fyrirtækja eða væntingum þar um.

seljendamarkaður, bjarnarmarkaður (e. *bear market*) Lýsing á ástandi markaðarins þar sem framboð á hlutabréfum er mun meira en eftirspurn og verð þess vegna lækkandi.

seljanleikaáhætta Hættan á því að ekki sé hægt að selja verðbréf hvenær sem þess er óskað eða að mikill munur sé á kaup- og söluverði þannig að tap myndast við sölu.

sjóðasjóðir (e. *funds of funds*) Sjóðir sem fjárfesta í öðrum sjóðum.

skilvirkt safn (e. *efficient portfolio*) Safn verðbréfa sem er þannig samsett að ekki er hægt að auka ávöxtun án þess að auka um leið áhættu og ekki er heldur hægt að draga úr áhættu án þess að minnka um leið ávöxtun.

skilvirkur markaður (e. *efficient market*) Markaður er talinn skilvirkur þegar allir fjárfestar hafa jafnan aðgang að upplýsingum, þegar allar nýjar upplýsingar koma á augabragði fram í verði og alltaf er hægt að kaupa og selja.

skortsala (e. *short selling*) Það að taka hlutabréf að láni og selja í þeirri von að hægt verði að kaupa aftur á lægra verði til að skila þeim aftur.

skortstaða (e. *short position*) Sú staða að vera skuldbundinn til að selja undirliggjandi eign samkvæmt ákvæðum framvirkis samnings án þess að hafa slíka eign undir höndum. Skortstaða í hlutabréfum myndast eftir að hlutabréf hafa verið tekin að láni og seld en ekki keypt til að skila aftur.

skriðþungi (e. *momentum*) Mælikvarði á hraða verðbreytinga sem er jafngildur hallatölu verðsins. Er ætlað að gefa vísbendingu um aflið sem knýr fram breytingu á verði hlutabréfs eða á markaðnum öllum.

skuggakostnaður Kostnaður vegna ávöxtunar sem glatast t.d. vegna mistaka við val á hlutabréfum eða tímasetningu markaðarins.

skuldabréf (e. *bond*) Skjal þar sem fram kemur viðurkenning á að peningafjárhæð hafi verið tekin að láni. Lántakandinn lofar að greiða skuldina aftur á tilteknum degi og greiða jafnframt vexti af henni eins og mælt er fyrir á skuldabréfinu.

skuldabréf á pari Skuldabréf með sömu ávöxtunarkröfu og nafnvextir þess. Uppreiknað verðmæti er þá jafnt og markaðsvirði.

skuldabréf með breytilegum vöxtum (e. *floating rate bond*) Skuldabréf með vöxtum sem taka

breytingum með hliðsjón af tiltekinni viðmiðun, t.d. meðalvöxtum Seðlabanka Íslands.

skuldabréf með jöfnum afborgunum (e. *amortization bond*) Skuldabréf þar sem upphaflegur höfuðstóll greiðist til baka með jöfnum afborgunum. Höfuðstóllinn fer lækkandi eftir því sem á lánstíma skuldabréfsins líður og eru vaxtagreiðslur hæstar fyrst en lækka síðan jafnt og þétt.

skuldabréf með jöfnum greiðslum (e. *annuity*) Skuldabréf þar sem lánið greiðist til baka með jöfnum greiðslum. Hlutur vaxta í greiðslu er mestur fyrst en fer lækkandi eftir því sem á lánstíma skuldabréfsins líður en hluti afborgunar af höfuðstóli fer hækkandi. Slík skuldabréf nefnast einnig jafngreiðslubréf og annuitetsbréf.

skuldabréf með vaxtamiðum (e. *coupon bond*) Skuldabréf þar sem vextir eru greiddir reglulega á lánstíma bréfsins og á síðasta gjaldþaga er auk þess upphaflega lánsfjárhæðin endurgreidd.

skæruvixlun (e. *guerrilla trading*) Stöðutaka til fáeinna klukkustunda eða nokkurra daga.

slembiróltkenning (e. *random walk*) Sú kenning að öll fánleg vitneskja á markaðnum komi fram í verði hlutabréfa á hverjum tíma og að verð á markaði geti því ýmist hækkað eða lækkað. Framvinda ræðst af nýjum upplýsingum eða nýjum fréttum sem geta hvort sem er leitt til hækkunar eða lækkunar. Enginn einn fjárfestir hefur því möguleika á að gera betur en annar.

spákaupmennska (e. *speculation*) Sú leið að reyna að sjá fyrir hvernig verð breytist á markaði óháð fjárhagslegum og markaðslegum aðstæðum. Spákaupmenn versla með hlutabréf, gjaldþeyri, hrávörur o.fl.

staðalfrávik (e. *standard deviation*) Tölfræðileg stærð sem notuð er til að mæla sveiflur frá meðaltali, t.d. sveiflur á ávöxtun verðbréfa. Formúlu fyrir útreikningi staðalfráviks er að finna í viðauka.

stöðutaka Sú leið að taka áhættu til skamms eða langs tíma í verðbréfum, gjaldmiðlum eða hrávöru í þeim tilgangi að selja aftur með hagnaði. Í stöðutöku er ýmsum aðferðum beitt, t.d. vixlun og spákaupmennsku.

sveifluvísar (e. *oscillators*) Tæknivísar sem notaðir eru í misvægisstöðum vegna offramboðs eða lítillar eftirspurnar. Með þeim er reynt að finna hæsta punktinn í uppsveiflu eða lágpunktinn í niðursveiflu áður en viðsnúningur verður.

sveifluvixlun (e. *swing trading*) Stöðutaka til fáeinna daga eða nokkurra vikna.

söluréttur (e. *put*) Réttur en ekki skylda til að selja ákveðið magn af undirliggjandi eign, á ákveðnu verði, yfir ákveðið tímabil eða á ákveðnum degi í framtíðinni.

S&P 500 vísitalan Bandarísk hlutabréfavísitala sem mælir verðbreytingar á hlutabréfum í 500 bandarískum fyrirtækjum.

T

tafðir vísar (e. *lagged indicators*) Tæknivísar sem reiknaðir eru út eftir gögnum frá liðnum tíma.

tapsölumörk (e. *stop loss*) Aðferð notuð við kaup eða sölu á verðbréfum þar sem hámarkstap er skilgreint og stöðu lokað ef því er náð.

tímasetning markaðarins (e. *market timing*) Sú aðferð að kaupa og selja eftir upplýsingum um stöðu markaðarins fyrir viðkomandi hlutabréf eða stöðu á markaðnum í heild.

tvöföldunartími Sá tími sem tekur að tvöfalda höfuðstóllinn sem verið er að ávaxta. Vaxtaprósentu og áhrif vaxtavaxta segja til um hver þessi tími verður.

tæknigreining (e. *technical analysis*) Aðferð sem byggir m.a. á því að rannsaka þróun verðs og viðskiptaveltu einstakra verðbréfa í fortíð til að spá fyrir um verðþróun þeirra í framtíð. Helstu tól til tæknigreiningar eru línurit og tæknivísar.

tæknivísar (e. *technical indicators*) Stærðir sem reiknaðar eru út frá verði og veltu hlutabréfa yfir tíma í því skyni að gefa vísbandingu um hvert verð muni þróast.

U

umsjónarlaun, umsjónarkostnaður Beinn kostnaður fjárfestis við nauðsynleg tæki, upplýsingar, aðstöðu og laun, þar sem það á við.

undirliggjandi eign Vara sem er notuð til viðmiðunar í afleiðusamningi.

V

valréttir (e. *options*) Samningur sem veitir kaupanda rétt til að eiga viðskipti í framtíðinni á verði sem ákveðið er í dag. Sá sem selur samninginn er bundinn af honum en kaupandinn getur valið hvort hann nýtir rétt sinn til að eiga viðskipti. Viðskiptin geta verið kaup eða sala á vöru, verðbréfum, gjaldþeyri, fasteignum o.fl. (Sjá einnig kauprétt, sölurétt og framvirkan samning.)

vaxtaáhætta Hættan á því að ávöxtunarkrafa á markaði hækki frá því skuldabréf með föstum vöxtum er keypt þar til það er selt og lægra verð fáið fyrir bréfið.

vaxtaferill Mynd af ávöxtunarkröfu skuldabréfa til mismunandi langs tíma sem endurspeglar væntingar um þróun vaxta í framtíðinni.

vaxtarfjárfesting (e. *growth investing*) Það að kaupa hlutabréf fyrirtækja sem hafa sýnt kröftugan vöxt og mikinn og hratt vaxandi hagnað. Vaxtarfyrirtæki fjárfestir oftast sjálfst hagnað sinn til að auka umsvifin í eigin rekstri í stað þess að greiða hann út sem arð til hluthafa.

veldisávöxtun Vextir sem reiknast ofan á vexti, svokallaðir vaxtavextir.

veltuvogin OBV (e. *On-Volume Balance, OBV*) Aðferð notuð í tæknigreiningu þar sem leitast er við að greina hvort þrýstingur er á kaup- eða söluhlið með því að tengja veltu við verðbreytingar.

verðbólga (e. *inflation*) Mælikvarði á það hversu mikið almennt verðlag hækkar á ákveðnu tímabili. Á Íslandi er vísitala neysliverðs notuð.

verðbólguáhætta Hættan á því að verðbólga verði önnur (meiri) en reiknað var með við kaup og fjárfesting skili lægri ávöxtun.

verðbréfasjóður (e. *mutual fund*) Safn af skuldabréfum, hlutabréfum og/eða öðrum auðseljanlegum verðbréfum. Fjárfestar geta keypt hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum og eignast þar með hlut í mörgum tegundum verðbréfa. Verðbréfasjóðir sem eingöngu fjárfesta í hlutabréfum eru nefndir hlutabréfasjóðir.

verðhjöðnun (e. *deflation*) Mælikvarði á það hversu mikið almennt verðlag lækkar á ákveðnu tímabili. Á Íslandi er vísitala neysliverðs notuð.

verðskrið (e. *slippage*) Það að stór pöntun um kaup eykur eftirspurn þannig að verðið tekur að hækka áður en pöntunin er afgreidd að fullu. Sama á við um stóra söluþöntun þegar verð tekur að lækka áður en pöntun er afgreidd að fullu.

vextir (e. *interest rate*) Leiga sem greidd er fyrir afnot af peningum. Vextir eru tímategndur kostnaður, því lengur sem lántakandi hefur peninga að láni þeim mun meira borgar hann. Vextir eru venjulega settir fram sem ákveðinn hundraðshluti af höfuðstólnum sem tekinn er að láni. Ef vextir reiknast eingöngu af höfuðstól er talað um flata vexti eða einfalda vexti. Ef vextir reiknast á vexti er talað um vaxtavexti.

VH hlutfall (e. *price earnings ratio, PE ratio*) Hlutfallið á milli markaðsverðs fyrirtækis og árshagnaðar. Gefur til kynna hversu margra ára hagnað á hlut fjárfestar vilja greiða fyrir hvern hlut í fyrirtæki.

viðskiptakostnaður (e. *transaction cost*) Kostnaður sem myndast við kaup eða sölu á verðbréfum s.s. þóknun og tap vegna verðskriðs.

viðskiptavild Viðskiptavild er mismunur á kaupverði fyrirtækis og verðmæti eigna þess (allra efnislegra eigna að viðbættum skilgreindum óefnislegum eignum). Viðskiptavild er aðeins bókfærð hafi hún verið keypt. Hún á að endurspeglja getu fyrirtækis til þess að hagnast meira en gengur og gerist í viðkomandi atvinnugrein. Hún á að vera verðmat á umframhagnað fyrirtækis í framtíð, þ.e. umfram hæfilega ávöxtun í greininni.

virðisfjárfesting (e. *value investing*) Sú leið að leita eftir hlutabréfum sem sýnast vera góð kaup vegna þess að skráð verð á markaði er langt undir útreiknuðu verðmæti þeirra. Meginmarkmið í virðisfjárfestingu er að beita grunngreiningu til að finna fyrirtæki sem hægt er að kaupa ódýrt. Slík greining byggist á því að reikna út raunverulegt verðmæti fyrirtækja, m.a. eftir forsendum um tekjustreymi þeirra í framtíðinni.

virrk stýring Það að velja verðbréf í safn með það að markmiði að ná betri árangri en viðmiðunarvísitala. Virk stýring byggir á þeirri grundvallarforsendu að markaðir séu ekki alltaf skilvirkir, þ.e. að ekki séu allar upplýsingar um fyrirtæki komnar inn í verð bréfs.

vixlun (e. *trading*) Að kaupa eða selja verðbréf eftir að hafa safnað upplýsingum á kerfisbundinn hátt, t.d. um vexti, gengi gjaldmiðla og ýmiss konar hagvísar, til að ná fram hagnaði í sveiflum til skamms tíma.

vogunarsjóður (e. *hedge fund*) Fjárfestingarsjóður sem hefur rýmri fjárfestingarheimildir en hefðbundnir verðbréfasjóðir. Þar sem lagaumhverfi þeirra er annað en hjá verðbréfasjóðum er neytendavernd minni enda er aðgengi almennra fjárfesta að þeim takmarkað. Í rýmri fjárfestingarheimildum getur m.a. falist heimild til að fjármagna verðbréfaútskipti með lánnum og stunda afleiðuútskipti.

Y

yfirverð skuldabréfs Mismunur á markaðsverðmæti og uppreiknuðu verði sem myndast þegar ávöxtunarkrafa er lægri en nafnvextir skuldabréfs.